

Opgave

Tijdlijn

Toekomst

steunpunt archeologie en monumenten

13-10-2016

Berthe Jongejan

Handreiking duurzame energie en erfgoed

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

01 *Nederland,
land van betekenis*

Nederland energieland

03 Nederland
kavelland

04 Nederland
stedenland

Opgave

CO2 opslaan

Centrale sluiten

Duurzame energie opwekken

Opgave 14% duurzame energie

in 2020

WOL IPO-RIJK

6000 WG,
Utrecht 65,5 MW (2015-15MW)
Windmolenpark Nieuwegein

WOZ, Rijk

4450 MW

Zonne energie

Ouddorp, Z-Holland (2011)
1,3 ha, 4 jaar ontwikkeling

Zonne energie

Ameland, (2016)
10 ha, €7,2 milj,
6MW, 4 jaar ontwikkeling

Zonne energie

Lombox.nl

Biomassa

Landgoed Twickel Gld

Aardwarmte

Besparing

Wens rijk 100 PJ in 2016,
SDE+
Isolatie, minder verbruik

In 400 jaar veenlandschappen en

droogmakerijen

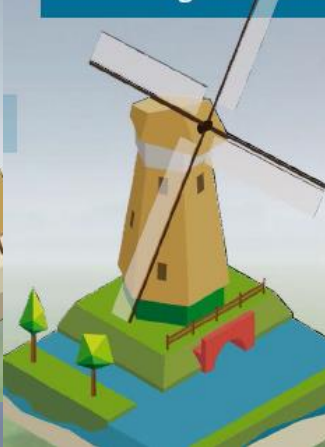
Turf uit laagveen – Toen

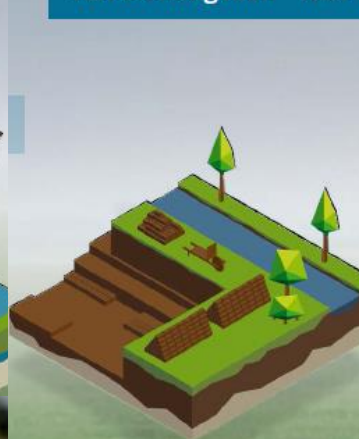
Hakhoutbossen – Toen

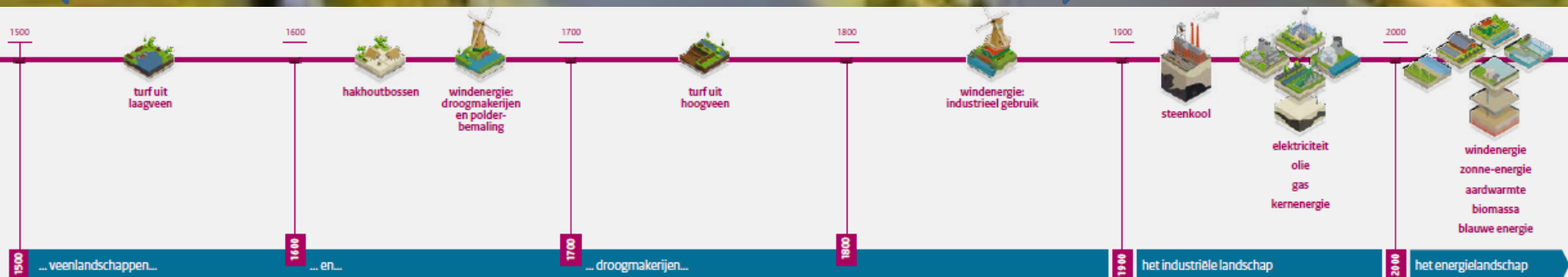
Windenergie: voor droogr

Turf uit hoogveen – Toen

Windenergie: voor industr

Turf uit laagveen – Toen

Veenlandschappen en droogmakerijen

Turf uit laagveen

Vanaf circa 1500 wordt er turf uit laagveen gewonnen. De steden in het westen van Nederland groeien snel en de behoefte aan brandstof is groot. Er ontstaat een nieuwe techniek van natte vervening die systematisch wordt uitgevoerd. In West-Nederland en Midden-Friesland veranderen daardoor grote gebieden in uitgestrekte veenplassen. Het hoogtepunt van deze turfwinning ligt in de zeventiende en achttiende eeuw.

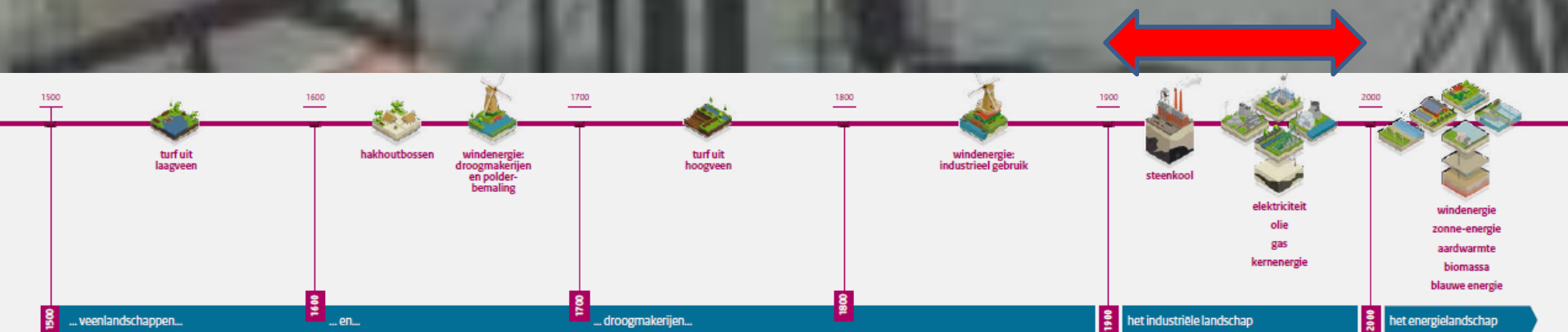
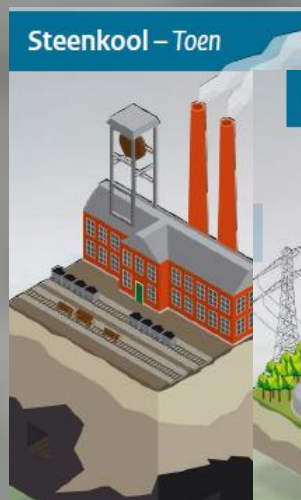
Turf uit laagveen:
NU

In 100 jaar

industriële landschap

Over 35 jaar

energielandschap

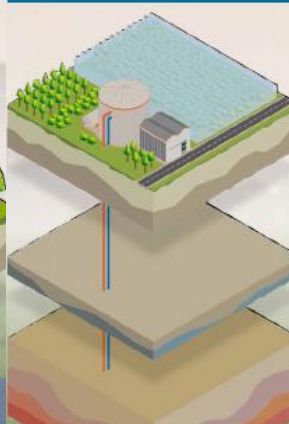
Windenergie: windroos

Zonne-energie: zonnepanelen

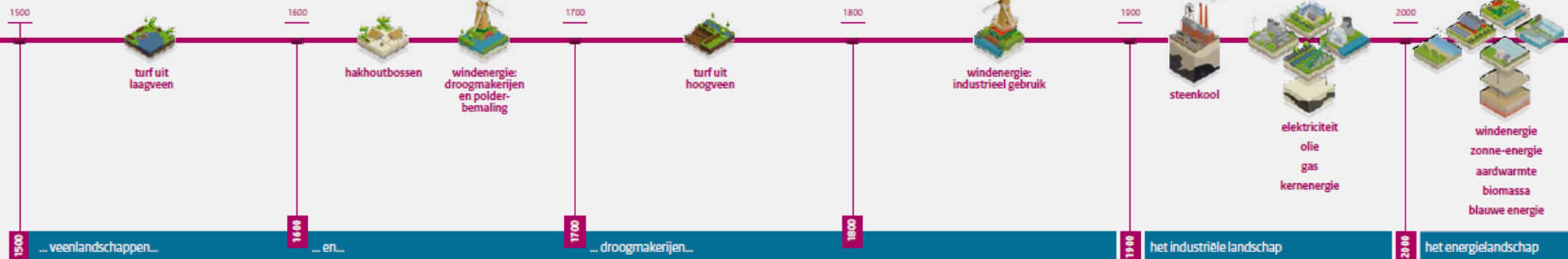
Aardwarmte – Nu

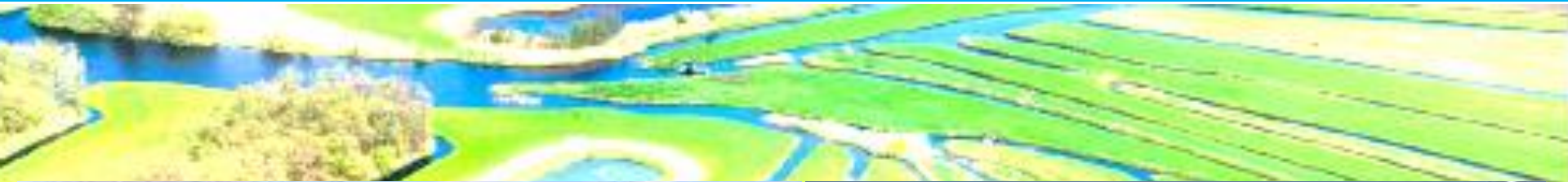
Biomassa – Nu

Blauwe energie: osmose

Transitie

De immense rotorbladen van een nieuwste generatie windturbine zijn neergelagd voor onderhoud.

1970: Roel van Duijn en Chris Westra plaatsen een van de eerste windmolens in Nederland.

Monument

van de toekomst

